

7/4619
GK=122

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.001-031- 336

10/05/2012

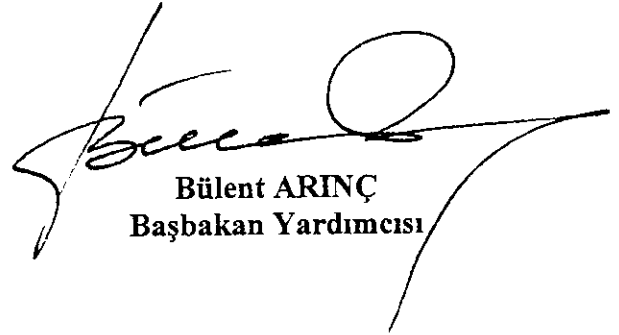
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 08/03/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-7/4619-87613 sayılı yazı.
b) 15/03/2012 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-955-1196 sayılı yazı.

Eskişehir Milletvekili Sayın Kazım KURT tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/4619 esas sayılı yazılı soru önergesi cevabı ekte gönderilmektedir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Bülent ARINÇ
Başbakan Yardımcısı

EKİ:

1- Cevabi yazı (2 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN KAZIM KURT TARAFINDAN TEVCİH
EDİLEN 7/4619 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABI**

Ülkemizde basın mesleğinde çalışanların görevlerini rahatlıkla yapabilmeleri için 23/03/2001 tarihli ve 24351 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Basın Kartı Yönetmeliği'ne göre Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğümüz tarafından basın kartı verilmektedir. Bu çerçevede Türkiye'de basın kuruluşlarında çalışan "Basın Kartı" sahibi gazetecilerin toplam sayısı 13.463'dür.

Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğümüz tarafından, Basın Kartı Yönetmeliği uyarınca basın kartı almak için başvuran basın mensuplarından; işveren ile basın mensubu arasında 5953 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak yapılmış sözleşme örneği ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından alınacak, basın mensubu adına düzenlenmiş basın iş kolu kapsamında sigorta primi ödendiğini belgeleyen prim döküm belgesi istenmektedir. Ayrıca anılan Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine göre, basın kartı almak için "Gazetecilikle birleşebilen işler dışında, resmi veya özel bir kuruluştaki ücretli-ücretsiz görev almaması" şartı aranarak, basın mesleğinde çalışma özendirilmeye ve bu sayede işverenlerin çalıştırdıkları gazeteciler için basın iş kolundan sigorta primi yatırılması sağlanmaya çalışılmaktadır.

Basın mesleğinden dolayı yargılananlar ile mahkum olanların sayılarına ilişkin olarak ise Adalet Bakanlığından alınan bilgilere göre;

UYAP veri tabanında, soruşturma ve kovuşturma aşamasında kişilerin dosyaya taraf olarak kaydının yapılması sırasında, doldurulması zorunlu bir alan olmaması nedeniyle, meslek alanıyla ilgili olarak kayıt yapma zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu sebeple, sistemde kayıtlı bulunan kişilerin mesleklerine göre ayrımı yapılmış net bir istatistik veri bulunmadığından, basın mesleğinden kaynaklanan suçlardan dolayı yargılanan ve mahkûm olanların sayılarına dair bilgiye ulaşılamamaktadır.

Diğer yandan soru önergesinin konusunu oluşturan, yargılanan ve mahkum olan basın mensuplarıyla ilgili ayrıntılı açıklamalar içeren ve Adalet Bakanlığının internet sitesinde de yayımlanan 25/08/2011 tarihli ve 22 sayılı Basın Açıklaması yapılmış olup, bu açıklamada;

"Bir süredir basın yayın organlarında yer alan bazı haber ve yorumlarda, '70 kadar gazetecinin yazdıkları yazılar sebebiyle tutuklu ve hükümlü olarak cezaevlerinde bulunduğu' iddiasının sürekli tekrarlanması ve bu yanlış bilgiye dayanılarak 'Türkiye'de, son dönemde basın özgürlüğünün kısıtlandığı' eleştirilerinin artması nedeniyle aşağıdaki açıklamaya gerek görülmüştür.

Cezaevlerindeki basın mensubu tutuklu ve hükümlü sayısı konusunda, bazı sivil toplum kuruluşlarınca sağlıklı verilere dayanmayan çeşitli rakamlar verilmektedir. Bunlar arasında medyada en çok Türkiye Gazeteciler Sendikası tarafından yapılan açıklamaların yer alması nedeniyle, Sendikadan, tutuklu ve hükümlü olduğu iddia edilen gazetecilere ilişkin listenin Bakanlığımıza gönderilmesi istenmiştir. Sendika tarafından, 2 Ağustos 2011 tarihinde gönderilen 72 kişilik listede yer alan tutuklu ve hükümlülerin, hangi nedenle cezaevinde oldukları Bakanlığımızca tek tek incelenmiştir.

Türkiye Gazeteciler Sendikasının listesinde tutuklu ve hükümlü olduğu belirtilen 72 isimden 3'ünün cezaevlerinde kaydına rastlanmamış, 6'sının ise tahliye edildiği tespit edilmiştir. Listede yer alan isimlerin 63'ü halen cezaevindedir. Bu 63 isimden 36'sı hakkında dava açılmış ve bunların 18'iyle ilgili mahkûmiyet kararları verilmiştir. 27 kişi hakkında ise soruşturmalar devam etmektedir. Cezaevlerindeki 63 kişiden 18'inin basın kartı varken, 45 kişinin ise basın kartı yoktur.

Hakkında dava açılan veya mahkûmiyet kararı verilen 36 kişiden sadece 4'ü, basın yoluyla işlenen suçlar arasında sayılabilecek olan 'terör örgütünün propagandasını yapmak' suçundan dolayı cezaevindedir. Diğer 32 tutuklu ve hükümlünün cezaevinde bulunmalarının gazetecilik faaliyetiyle bir ilgisi yoktur.

Haklarındaki soruşturmalar devam eden 27 kişiyle ilgili olarak ise soruşturmaların gizli yürütülmesi nedeniyle, bu kişilerin hangi suç ve eylemlerden dolayı tutuklandıkları ancak iddianame hazırlandığında açık bir şekilde görülebilecektir. Ancak, tutuklanma sebeplerine bakıldığında, soruşturması devam eden 27 ismin tamamının "silahlı terör örgütü üyeliği" gibi gazetecilik faaliyetiyle ilgisi olmayan suçlardan dolayı cezaevinde bulundukları görülmektedir.

Sonuç olarak cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlü 63 kişiden 59'u basın yoluyla işledikleri iddia olunan suçlardan, yani yazdıkları yazılardan ve gazetecilik faaliyetlerinden dolayı değil, basınla ilgisi olmayan suçlardan dolayı tutuklanmış veya mahkum olmuştur.

Bu nedenle tutuklu ve hükümlü gazeteciler konusunun, 'cezaevlerinde 70 kadar gazeteci var şeklinde sadece rakamsal olarak değil, işlenen ya da işlendiği iddia edilen suçların gazetecilik faaliyeti kapsamında olup olmadığı çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Gazetecilik faaliyetiyle ilgisi olmayan iddialara dayalı tutuklama ve mahkûmiyet kararlarının, basın özgürlüğünün ihlali olarak yorumlanması mümkün değildir.

Ayrıca, bağımsız yargı organlarınca açılan soruşturma ve davalar ile yapılan tutuklamalar ve verilen mahkûmiyet kararlarının, Hükümetin 'basına baskı yaptığı' şeklinde değerlendirilmesi de doğru bir yaklaşım değildir. Türkiye'de basın ve ifade özgürlüğünün daha ileriye taşınması için son yıllarda önemli yasal düzenlemeler yapılmıştır ve bu yöndeki çalışmalar özgürlükçü bir anlayışla sürdürülmektedir

Kamuoyuna saygı ile duyurulur." denilmiştir.

